

Kalendarium działań NRA w sprawie nowelizacji rozporządzenia o stawkach adwokackich

Poniżej publikujemy kalendarium działań podjętych przez Naczelną Radę Adwokacką w sprawie nowelizacji rozporządzenia ministra sprawiedliwości z 22 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie i ponoszenia przez skarb państwa kosztów nieodpłatnej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

25 czerwca 2015 r. - odbyło się spotkanie przedstawicieli NRA i KRRP z ministrem sprawiedliwości Borysem Budą. Podczas spotkania ustalono, że powołana zostanie grupa robocza, która do 31 lipca opracuje projekt nowelizacji rozporządzenia ministra z 22 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie i ponoszenia przez skarb państwa kosztów nieodpłatnej pomocy prawnej udzielonej z urzędu i analogicznego rozporządzenia dotyczącego radców prawnych. Do grupy tej Prezydium NRA skierowało swoich przedstawicieli: adw. Jacek Trela, wiceprezes NRA, adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA adw. Mirosława Pietkiewicz, skarbnik NRA i adw. Grzegorz Majewski, prezes Sądu Dyscyplinarnego w Warszawie. W zespole uczestniczyli przedstawiciele samorządu radców prawnych i Ministra Sprawiedliwości.

2 lipca 2015 r. - odbyło się pierwsze spotkanie grupy roboczej. Podczas tego spotkania omówiono konieczność rozdzielenia rozporządzeń na rozporządzenie w sprawie stawek za pomoc prawną świadczoną z wyboru i pomoc prawną świadczoną z urzędu. Omówiono zasady, na których winny być zbudowane te akty prawne, przy czym jako bazę do dalszych prac w sprawie stawek z wyboru uzgodniono propozycję złożoną w sierpniu 2014 roku w Ministerstwie Sprawiedliwości przez samorządy adwokatów i radców prawnych. Rozmawiano również o zmianie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy w kierunku wprowadzenia zapisów gwarantujących dobrowolność prowadzenia spraw z urzędu.

6 lipca 2015 roku - Naczelna Rada Adwokacka negatywnie zaopiniowała projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniający *rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa nieodpłatnej pomocy prawnej z urzędu* - tzw. „małą nowelizację” rozporządzenia w zakresie stawek w pięciu rodzajach spraw.

13 lipca 2015 roku - odbyło się kolejne spotkanie grupy roboczej. Przedstawiono wówczas projekt rozporządzenia, przygotowany przez przedstawicieli ministra sprawiedliwości, dotyczący stawek z urzędu. Przedstawiciele ministra sprawiedliwości nie przedstawili natomiast konkretnej propozycji stawek w projekcie rozporządzenia w sprawie taksy z wyboru. Przedmiotem obrad zatem były jedynie ogólne zasady wynikające z rozporządzenia. Projekt rozporządzenia w sprawie stawek z urzędu, przygotowany przez przedstawicieli ministra sprawiedliwości, zawierał zapisy podwyższające stawki za pomoc w sprawach z urzędu o 50 proc., przy jednoczesnym zapisie, że sądy zasądzają jako zasadę dwie trzecie takiej stawki. A zatem podwyżka o 50 proc., która sama w sobie nie może być satysfakcjonująca (przedstawiciele NRA domagali się istotnych podwyżek, a 50 proc. przy uwzględnieniu tego, że obecne stawki obowiązują od 2002 roku, nie spełnia wymogu istotnej podwyżki) okazała się podwyżką iluzoryczną wobec wprowadzenia zasady o zasądzaniu przez sąd dwóch trzecich takiej stawki.

22 lipca 2015 roku - Kolejny wyznaczony termin spotkania grupy roboczej. Jednak 21 lipca 2015 roku - biuro Naczelnej Rady Adwokackiej otrzymało informację z Ministerstwa Sprawiedliwości o odwołaniu tego terminu. Do NRA nie wpłynął natomiast projekt rozporządzenia w sprawie stawek z wyboru, określający propozycję konkretnych stawek.

W tej sytuacji prezydium NRA na posiedzeniu w dniu 21 lipca zdecydowało o wycofaniu swoich przedstawicieli z prac grupy roboczej. Powodem takiej decyzji jest również fakt braku propozycji

urealnienia stawek z urzędu, gdyż przedstawiony projekt jest de facto pozorowaniem podwyżki. Ponadto odwołanie posiedzenia grupy roboczej, wyznaczonego na 22 lipca, czyni całkowicie nierealnym dotrzymanie określonego przez samego ministra sprawiedliwości terminu zakończenia prac zespołu do 31 lipca.

W tym stanie rzeczy Prezydium NRA nie pozostało nic innego, jak negatywnie ocenić wynik negocjacji z ministrem sprawiedliwości, co dało asumpt do ustalenia protestu Adwokatury, polegającego na nieprzedstawieniu przez okręgowe rady adwokackie w terminie do dnia 31 lipca 2015 roku prezesom sądów rejonowych, okręgowych i apelacyjnych, których obszar właściwości obejmuje zasięg terytorialny danej izby „wykazu pozostałych adwokatów uprawnionych do obrony w postępowaniu karnym według przepisów o ustroju adwokatury, mających siedzibę zawodową na obszarze właściwości danego sądu” (tzw. listy B), o której mowa w § 2 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy z urzędu.

29 lipca 2015 roku - minister sprawiedliwości podpisał nowelizację rozporządzenia zmieniające rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie i czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu - tzw. „mała nowelizacja” w zakresie pięciu rodzajów spraw - przy negatywnej opinii NRA, o której mowa powyżej.

17 sierpnia 2015 roku - do biura Naczelnej Rady Adwokackiej wpłynęły projekty rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości:

a/ w sprawie opłat za czynności adwokackie / radców prawnych

b/ w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata / radcę prawnego z urzędu

c/ zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy z urzędu.

25 sierpnia 2015 roku - Prezes NRA przekazując do Ministerstwa Sprawiedliwości uchwały Prezydium NRA z dnia 25 sierpnia 2015 roku, będące opiniami do projektów rozrządzeń w sprawie opłat za czynności adwokackie/radców prawnych oraz zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy z urzędu. Jednocześnie Prezes NRA wskazał, że z uwagi na wagę i istotę rozporządzeń w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata/radcę prawnego, Prezydium NRA postanowiło przekazać ww. projekty rozporządzeń pod obrady Naczelnej Rady Adwokackiej.